

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.
3 óra . . . 1.80 fill.

Videken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felölös szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A magyar-létai vérnász. — Az eladott asszony.

A leszerelt obstrukció,

Kolozsvár, nov. 10.

A parlament feloszlata-sával való fenyegetés ha-tott. Az elszánt és elke-seredett harcra fegyver-kezett függetlenségi párt leszerelt, még mielőtt a harcztot megkezdte volna. A párt értekezlete hozta ezt a határozatot, melyet maga a függetlenségi párt is szégyelt, mert a hatá-rozatot csak néhány so-ros hirben tudatta az or-szággal, noha az értekez-letnek olyan részletei is voltak, amelyek feltűnés-re méltók, de egyszer-smind szégyenletesek is. Ide kell szögeznünk Kos-suth Ferencz szavait, me-lyekkel az obstrukció leszerelését indokolta. A függetlenségi párt elnöke azzal érvelt a béke mel-lett, hogy mi haszna a pártnak, ha Széll Kál-mánt megbuktatják? Az utóda vagy Lukács László, a mostani pénzügymi-niszter lesz, vagy Dará-nyi Ignác. Lukácsról tudvalevő, — ugymond Kossuth — hogy az első kérésre eladja Bécsnek Magyarországot. Darányi-ról meg köztudomásu, hogy a klerikálisoknak járna kedvében. Nem jobb-e tehát, ha minden a régiben marad?

Nem tréfa, nem gunyo-lódás, amit a független-ségi párt vezéréről most leirtunk. Szórol-szóra ko-moly valóság, hogy az ellenzék vezére ilyen ér-vekkal iparkodott magát és pártját a Széll-kor-mány kimelésére rábe-szélni. Mily fölséges sza-

tira! Egy ellenzéki párt, amely azért nem akarja a harcztot fölvenni, mert fél a hadvezértől, aki a leterített hadvezér után fog következni! De tisztelt honatyák, ilyen érve-lés mellett a Széll-kor-mány élete örök időkre biztosítva van!

Leszereltek, mert gyá-vák és félnek egy újabb választási harcztól. Ki-mélni akarják zsebeiket, kimélni akarják vagy-onukat, melyet legtöbben mandátumaik révén sze-reztek. Elbujtak az ostoba indok mögé, mert utál-ják, megvetik a népet. Azt a népet, melytől man-dátumaikat kapták, s mely-től mégis annyira undo-rodnak, hogy nem akar-nak egy esztendő lefor-gása után most másod-szor is közéje menni.

Ha a magyar parlament ellenzékének az agitáció volna a fegyvere, nem hökkent volna meg Széll Kálmán gyáva fenyegeté-seitől. Elfogadta volna a hadüzenetet s visszatért volna a néphez, hogy foly-tassa ott az agitáció mun-káját. Ahol a választáso-kat az agitáció s nem a pénz, nem a korhelykedés s nem az orgiák döntik el, ott Széll Kálmán hiá-ba fenyegetőzött volna a parlament feloszlata-sával. De e gyáva csoport nem született az agitációra s nem érzi magában azt a kötelességet, hogy minél gyakrabban érintkezzék a néppel, melyből nemcsak politikai erejét, de anyagi hasznát is merítette.

Ne csodálkozzunk ezek

után azon, hogy Széll Kál-mán dédelgeti, költségek árán, szubvenziók révén fentartja ezt az ellenzék-et, melynek vezére Kossuth Ferencz. Ez a nyáj meg-érdemli ezt a vezetőt s mindketten megérdemlik, hogy Széll Kálmán le-gyen az, aki a jászolhoz kötve tartja őket.

Az eladott asszony.

— Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, nov. 10.

Pécsét történt a furcsa eset. Magyar Bálint napszámos há-rom év óta vadházasságban élt Zsótos Anna mosónővel. Tegnap este Magyar, Kocsis András nevű ismerővel tért haza laká-sára. Mindketten részegesek vol-tak. Az asszony nem fogadta őket a legbarátságosabban, külö-nösen nem Kocsis Andrást, aki sokat járt utána titokban és üzengetett is neki. Zsótos Anna nem mert erről szólni Magyar Bálintnak. A két férfi nem is-merte eddig egymást és Zsótos Anna csodálkozott is, mikor az ő embere Kocsissal jött haza. Az asszony duruzsolt, mire Ma-gyar közbevágot:

— Jó lesz nem lármázni és megbarátkozni ezzel az ember-rel. Jó barátom. Eladtalak neki. Mától fogva az ő felesége leszel.

Zsótos Anna hagyta a ré-szeget beszélni, de mikor később Magyar maga biztatta Kocsist, hogy menjen és ölje meg az asszonyt, Zsótos Anna felkapta az asztról a kenyér-yágó kést és leszurással fenye-gette Kocsist, ha hozzája mer nyulni. Erre a kijelentésére Magyar oly dühbe jött, hogy széket ragadott fel és az asz-szony felé rontott vele. Zsótos Anna az első ütés elől nem birt elmenekülni, de ahogy Magyar másodszor akart lesujtani reá, a késsel mellbe döfte emberét. A veszedelem láttára Kocsis An-drás megugrott és egyenesen a rendőrségre szaladt. Magyar Bálintot a korbázbá vitték sé-rülésével, amely bár súlyos, de nem életveszélyes.

Hivatalnokból koldus.

Kolozsvár, nov. 10.

Romantikus folyása van an-nak a történetnek, melyet el-mondani akarunk. Egy egykori előkelő hivatalnok öt esztendő-vel ezelőtt eltűnt Kolozsvárról és ez idő alatt senki nem hal-lott hirt felőle. A napokban újra visszatért s mint nyomorgó kol-dust üdvözölték őt viszont csa-ládtagjai.

W. G. egy szállító czégnek volt igazgatója. Súlyos anyagi terhek miatt azonban meg kel-lett válnia állásától s ideig egyik előkelő magyarországi ke-reskedőnek volt az utazója. Ké-sőbb társa lett testvérbátyjának egy művészeti ügynökségi iroda megalakításában, de a balsors itt is üldözte s világgá ment.

W. eleintén küzdött a sorssal. Különböző vállalatoknál keresett alkalmazást s mintegy tizenkét hónapig így tartotta fenn ma-gát. Körülményei azonban to-vább futni kényszerítették.

Végigbarangolta az egész vi-lágot, anélkül, hogy valahol megélhetésére reményt fűzött volna. Végre mint koldus nyo-morgott keresztül a monarchián s így ért Kolozsváron lakó test-vérbátyjához is, ki csak nagy későre ismerte föl a koldusban saját öcsesét.

E történet romantikus izü, de mert a sorstragédiáknak érdekes jelzője — leközlöttük hasábjain-kon.

Küzelem a létért.

— Reggeli levél. —

Kolozsvár, nov. 10.

A karácsony előtt való utolsó héten itél diákjairól az iskola. Igazi vizsgálat ez, melyen a ta-nár és a tanítvány közötti vias-kodást semmi ünnepi tónus nem disziti. A diák részéről valóság-gal a létért való küzelem ez,

Férfi és női posztók és szövetek különlegességi raktára.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre a hazai és külföldi posztók u. m.: szalon-, jaquet-, frakk- és Ferencz József-öltönyöknek. Téli kabátok-, felöltők- és ulstereknek a legkitűnőbb minőségben. — Nők részére pedig a legfno-mabb angol-szövetek costumöknek. Továbbá gallérokak és jaquetteknek a legutolsó divat szerint.

Egyenruházati, billiárd-posztók nagy választékban.

A n. é. közönség szives látogatását és további kitüntető bizalmát kérve, maradjunk tisztelettel

Moskovits Berta örökösei. Zauderer, üzletvezető.

Moskovits
Berta
örökösei

Alapított 1882-ben.

67 1-10
KOLOZSVÁRT,**Deák Ferencz-u.****40. sz. (saját áz.)**

mert az iskola engedelme nélkül a legkitünőbb életpályák zárva maradtak előtte. A család is a létért való küzdelemnek tekinti a diák erőfeszítését, ezért segít mindenki a maga módja szerint az apró lateiner jelöltek előhaladásán. Ahol kevesebb az akaraterő és több az összeköttetés ott az egész familia a tanár nyakára jár és könyörgi az elégséget, nehogy a gyermek leváltsa fenyegetését és a víznek menjen.

Én Istenem, de nagyon ideges lett a mi korunk! Ha az ember végigmegy valamelyik nagy iskola folyosóján, a karácsony előtti időkben, egész seereg síró diákra talál, akik secundájuk fölött szülőikkel együtt — keseregnek: ez mutatja mindennél inkább, a mi élehetetlen idegességünket. Az apa otthon fenyegetőzik, az anya pedig a család stafétája lesz, aki föltárja a tanár előtt otthona minden nyomorúságát.

Sajnálni való kivált az az élehetetlenségünk, hogy mindent az iskola papirkvalifikációja után akarunk gyermekünknek biztosítani. Azt mondjuk a gyermeknek: ott az iskola, ebben éljed, vagy halnod kell. Hogy az iskolán kívül van egy egész élet, az élet iskolája, miben az utca seprői és a mesterinasi munkaköröktől kezdve, föl egészen a Franklin Benjamin karrierjén szintén lehet haladni és emelkedni: arra nem edzik meg a fiatal nemzedéket. Mikor értik meg nálunk, hogy a diák, aki még éjjeleket töltve könyvei fölött sem tud megfelelni az iskola kívánalmainak: az még nem kiátkozni, hanem csak az iskolába nem való. Jobban: olyan iskolába nem való, amely nem annyira tanít, mint inkább folyton-folyvást csak itél és osztályoz. A kórházban sem büntetik meg azt a beteget, aki nem akar meggyógyulni. Miért hajszolják, miért gyötrik akkor az iskola szánni való lelki betegit?

A nevelés tudománya azt mondja, hogy az iskolának nem szabad klasszifikálni, ami annyit jelent, hogy az iskolát a maga szaktudománya nem hatalmazta föl arra, hogy diákokról és jövőjükéről diagnózist mondjon. Ezt a hatalmat csak az állam adta

meg az iskolának. De jure tehát illetékes az iskola ítélte, de faktó azonban az egész diagnózis csak amolyan kuruzslás. Ezt az igazságot kell terjeszteni, hogy az iskolai klasszifikálás hatalmát, ha nem is egyszerre, de lassankint megtörjük. Poroszországban most kelt a rendelet, hogy a középiskolákban csak három-négy főtantárgyból adjanak osztályzatot, a memoriát tömő mellék-studiumoknak csak képző erejét használják majd ott föl, anélkül, hogy memorizáló akrobata-mutatványokat tennének a klasszifikálás kedvéért. Bizzunk mi is valami észszerű változásban.

Iskola és család fogjon össze és nem lesz több diák öngyilkosság, nem lesz több családi perpatvar akkor, midőn az iskola az ő okosan megnyirbált hatalmával fog csak törvényt űlni a tanulócsereg fölött.

Bánffy és társai contra Székely Béla.

Nyilatkozat.

Az „Ellenzék“ f. évi november hó 8 án hosszabb nyiltéri közleményt ad le a Bánffy Endre br. és a Székely Béla közötti ügyben.

Gróf Bethlen Bálint és báró Szentkereszti Pál urak, mint Bánffy segédei, levél alakban számolnak be küldetésükről.

Az igazság érdekében, mint egyik közreműködő állításaitak hely. eigazítani kötelességem.

Valótlan gróf Bethlen Bálint és báró Szentkereszti Pál urak azon állítása, hogy Székely Bélával, vagy akárkivel azonosítottam volna magam vagy segédársam, hanem igenis szó szerint kijelentettem, hogy „én magam senkivel a világon nem azonosítom, de szinleges bizonyítékok alapján senkinek erkölcsi meggyilkolására nem vagyok kapható.“ Valótlan az az állításuk, hogy a tárgyalásokat ők szakították volna meg, hanem mi látván azt, hogy itt directe egy emberre utaznak, a tárgyalást abba

hagytuk és én ezen szóval: „hiszen itt nincs kivel beszélni“ ott hagytam a gróf és a báró urak. Valótlan az az állításuk, hogy bizonyító okmányaik lettek volna, mert a felmutatott két darab egyoldalú nyilatkozat nem okmány, hanem magánegyének és pedig érdekelt magánegyének vádaskodó nyilatkozatai.

Az ettől eltérő előadás gyengén szólva egy bizonyos irányban élénken működő fantázia szüleménye.

Ezek után képzelhető, hogy miért kellett a gróf és báró urak az ügyet egyoldalulag elintézni t. i. irtóztak attól, hogy a felmutatott nyilatkozatok valóságát vizsgálják. Pedig megmagyaráztam nekik, hogy ez miért lett volna szükséges.

A Balogh József nyilatkozata önmagában megdől és semmis. Balogh József szerint Székely Béla sikkasztott és lopott, s erre tanui vannak. Ez nem lehet igaz, ennek logikám és jogászai eszem ellentmond. Először, mert Balogh József nyilatkozatában elmondja, hogy Székelyt feljelentette és a bíróság Székely ellen az eljárást megszüntette, tehát nem bűnös. Másodsor, mert tudom, hogy három év óta szép hazánkban nem létezik a „bizonyítékok hiánya miatt“ való felmentés és így a nyilatkozat ezen állítása valótlan. Harmadsor, mert ha Balognak tanui vannak és voltak, ezeket a bűnügy során kellett volna szerepeltetnie, a mit valószínűleg meg is tett volna, vagy talán meg is tett; utóbbi esetben a beszűntetés a tanuk értékét leszállítja a semmire. Negyedsor, mert ha új tanui lettek volna, vagy most vannak, perujtással élehetett volna, a mit nem tett. Ötödsor, mert Balogh József nyilatkozata szerint Székely tőle ezeltől másfél évvel lépett ki, a mi szintén lehetet-

len, mert én öt már közel két év óta ismerem mint hírlapíró.

Ilyenek után természetesen a Balogh József nyilatkozatát egyszerűen félre kellett tennem és azt semmisnek tekintenem.

Az első egyoldalú nyilatkozat után következett az második; Tauszik Alajos és érdektársainak egyoldalú írása. Az első után érthető bizalmatlansággal fogadtam a másodikat, pláne mikor láttam, hogy abban még az elkövetés időpontja sincs feltüntetve. Itt a vizsgálatot követeltem, a gróf és a báró ur ezt ellenezte. Én a nyilatkozat tartalmát akartam mind a négy segéd közös bonczkése alá tartani; ők éppen ettől huzódtak. Kijelentettem, hogy ezek valóságáról, vagy valótlanágáról nyilatkozni ugyan nem tudok, de előre tiltakoztam az ellen, hogy valóságuk esetén is Székely esetleges disqualifikációja más, mint szabályszerű becsületbíróság utján mondassék ki.

Ez ingerelte annyira a nemes urakat, mert sejtetni is engedték, hogy esetleges becsületbíróság nem nekik adna igazat. Valakinek inaskorában esetleg elkövetett dolga helyteleníthető, megrógható, de meglett korában e miatt becsületes ember nem fogja az illető becsületét megtámadni.

Nekem kötelességem pártatlanul vizsgálni. Az igazság, emberiség, tisztesség és becsület azt parancsolta nekem, hogy mielőtt valaki felett erkölcsileg pálcát törnék, bizonyos legyek a felhozott tények valódiságáról és vizsgáljam meg lelkiismeretesen a fennforgó bizonyítékokat. Én ezt akartam, a nemes urak nem. Én Székely Bélát nem védtem és most sem védem, de nem is engedhettem, hogy egy terszerű hajsza áldozata legyen. A munkásemberek becsületét nem engedem oly könnyen szétlépni.

Jellemző a dologra, hogy gróf Bethlen Bálint és báró Szent-

TÁRCZA.

Egy drámaíró keservei.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Irtta: Négyusz.

(Vége.)

— Megbocsát, kedves Tarnyai ur, de önnek nincs igaza. Amiket nálunk látni és hallani volt szerencséje (?), az kivételes eset. Ugyanis vasárnap a „Kedélyes családapák asztaltársasága.“ melynek szerény tagja vagyok, egy mulatságot rendez, szini előadással, tombolával, szépségversenyyel és táncszal egybekötve. Személyjegy ára, 2 kor, családjegy: 5 kor., katonák és... pardon, ez nem tartozik ide. Nos tehát, e mulatságon szinre kerül egy őtt felvonásos dráma, elő és utójátékkal, melynek egyes jeleneteit

látta maga előtt. Egész héten szorgalmasan kell próbát tartanunk, hogy sikerre vezessük a drámai scénaiban gazdag, megkapó, izgalmas részeken dus, egetverő talentumról tanuskodó darabot: a „Szerelem tébolyultjai“-t.

— Hah! — röppent ki ajkamból s a földre roskadtam.

— Mi baja? — kérdé ijedten a család feje.

— Már semmi, már jól érzem magam. Oh, engedje meg, hogy megszorítsam a kezét, a családja kezét, az egész asztaltársaság kezét, mindegyikét, kik e darabban szerepelnek. Végtelen boldog vagyok. E drámát — én irtam.

Ez éjjel szerzői sikerekről álmodozván, nem aludtam. Az első között láttam magam tündökölni.

Másnap ugyanaz a látás rázott föl merengésemből. Oly ha-

tártalanul jól esett e zaj, oly szívesen hallgattam. Majd beröpültem, hogy darabom próbáit végig élveznem. Eppen akkor törülte képen házigazdám a feleségét. — Ahán! gondoltam magamban — messze tartanak már — a negyedik felvonás harmadik jeleneténél vannak, elég jól, csattanósan adják elő.

A próbák tovább folytak minden áldott este s a látás oly jól esett szívemnek, hisz egyik legsikerültebb darabomról volt szó, melylyel vagy tizszer pályáztam ugyan és mindannyiszor visszautasították, de ez nem a dráma rosszágának, mint az Akadémiánál és színházaknál uralkodó klikk-rendszernek tulajdonítható.

Igy pergett le hosszas és buzgó próbák után egy fél-esztendő, a darabom szinrekerülése nélkül. Faggatásaimra az volt a válasz, hogy a sze-

replők nem tudják kifogástalanul szerepeiket s addig nem léphetnek a nyilvánosság elé, nehogy kudarcot valljanak.

Egy esztendő után is még lelkiismeretesen tanulták, próbálták a szerepeket. Megsokaltam. Rájöttem, hogy rutul becsaptak!

Megtudták drámám címét és ezt felhasználták. Sohasem volt szándékuk darabot előadni. Koholt dolog volt az egész s azzal az ürügygyel, hogy drámát fognak szinre hozni, elpálástolták, leplezték a házigazdáméknál divó rendes kedélyeskedéseket.

Erősen eltökéltem ezek után, hogy jövőben megírandó drámáimban minden batásos házi perpatpart, kezdve a legenyhébb arcuzlegyintéstől egészen a jámbor vasalódeszka bravuros szaltomortáléjáig, konokul mel-

kereszt Pál urak báró Bánffy Endrét avval védelmezték, hogy nem sértett, hanem udvariasságot követett el. Ez az eljárás izlés dolga. Nem tudom, hogy ebben a tekintetben hogyan vélekednek az ugynevezett „mágnás” körökben, hanem én a magam részéről valamelyik cselekményemet inkább sértésnek minősítem, mintsem hogy azt fogyatékos udvariassággal mentsem.

A nagyközönség becsületes és tisztességes tagjai meg fogják érteni álláspontomat és bizonyos vagyok benne, hogy helyeselni is fogják azt. Mindaddig, míg szabályszerű és előírt uton nem fogják a gróf és báró urakezen ügyet végigjártatni, azon egyoldalu és Székely Béla **gyermekkorára** vonatkozó nyilatkozatok a **becsületes emberek előtt nem fognak számba vétetni.**

Kolozsvár, 1902. nov. 9.

Dr. Schwarz Miksa.

Nyilatkozat.

Gróf Bethlen Bálint és báró Szentkereszt Pál urak az „El-lenzék” f. hó 8-iki számában a Székely Béla és báró Bánffy Endre urak között felmerült lo-vagias ügyben nyilatkozatot tesznek közzé, a melynek úgy formája, mint tartalma egyaránt kötelességemmé teszi, hogy annak elbírálására, korrekt volt-e eljárásom, vagy nem, **az egész ügyet ezredem parancsnok-sága elé terjesztem.**

Kolozsvár, 1902. nov. 9.

Müller Menyhért.

A magyar-létai vérnász.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 10.

Véres nászról ad hirt tudósítónk. Magyar-Léta községben történt az eset, mely két embert is áldozatul kívánt. Egy fiatal, alig 24 éves vőlegény, meggyilkolta apósát, akiért két fia bosszút állott s leszúrták a szerencsétlen férjet is, Részletes tudósításunkat ezekben adjuk:

Polák Dénes magyar-létai jó-módu gazda tegnapelőtt tartotta esküvőjét Kovács Kurta Ferencz földmivesnek leányával. A dé-lutáni egyházköte után a nász-nép Polák Dénes házába gyűlt, hogy részt vegyen az esküvőt követő lakomán. Egész éjjelig háborítatlanul folyt a mulatság, de ekkor a bor megoldotta a nyelveket s a nagy kérdések fölött Polák Dénes és a meny-asszony apja összevesztek.

A hirtelen haragu Kovács Ferencz egy heves pillanatban arczul ütötte ittas vejét, aki erre kést rántott csizmaszárból s azt kétszer a szívébe tütötte apósának. Még észre sem tért rémes tettéből, mikor reá-rohantak a Kovács fiuk és az

udvarra hurezolták, ahol minde-nek előtt lefegyverezték, aztán hatalmas dorongokkal estek neki.

Mikor az első értesítés után a helyszínére esendőrök vonul-tak, kik már mindkettőt halva találták.

A gyilkosokat egy órai kere-sés után letartóztatta a esend-őrös és átkísérte őket a tordai ügyészség börtönébe.

A kormány és a cseléd-pénztár.

Két hete sincs, hogy az ügyés-zség utasítására a budapesti rend-őröség lefoglalta a „Koldus-pénz-tár” czimű rőpiratot, mert izga-tást látott a füzetecskében, ame-ly pedig csak annyit mondott, hogy a cseléd-pénztár rossz. Szocziá-lista mondotta a cselédpénztár-ról ezt a véleményt, tehát nem kell rajta esodálkoznunk.

Ámde mit mondjunk a kor-mányról, mely két hét előtt le-foglalta a rőpiratot s ma maga is ugyanazt mondja, amit a „kolduspénztár” szerzője. Vagy nem a koldus-pénztár szerzőjé-nek véleményét osztja a föld-mivelésügyi kormány azon a plakáton, melyet kiragasztatott? Hungária előtt aranyak hever-nek egy asztalon, s a bájos asszony ezekből az aranyakból egy-egy példányt ad a két öreg munkásnak, kik koldusokként állanak az aranytól roskadozó asztal előtt. Világos, hogy az asztalon heverő aranyak azt a pénzt ábrázolják, melyet a cse-lédek befizettek. Már pedig, ha a cselédek zsákszámba hordoz-ták a Hungária asztalára az aranyakat, s a mi védőasszo-nyuk a munkások pénzéből csak egyet-egyet pötyögget az előre-gedett béresek aszott tenyerébe, hát nem a „kolduspénztár”-hoz való illusztráció ez?

De ha a kormány maga is így gondolkozik a cseléd-pénz-tárról, ugyan miért koboztatja el azokat a nyomtatványokat, melyek öt felvilágosították arról, hogy ez a cselédpénztári intéz-mény rossz. Ezért a kitanítás-ért halát és köszönetet, nem pe-dig sajtópört érdemelnének a kormánytól a cselédpénztár kom-mentátorai.

HIREK.

Kolozsvár, nov. 10.

— **Vasárnapi krónika.** Egy szivből fakadó, mélabus ének zavarta föl tegnap délután a rendőrségi épület esendőjét. Első pillanatban mindenki boszor-kányságra gondolt s csak a he-lyiségek alapos átkutatása után győződtek meg arról, hogy a látatlan torok Frekán Juon ré-szeg napszámosnak tulajdona, aki egy félreeső sarokban ke-sergett a világ baján. Mikor rá-találtak meghatóan kérte, hogy juttassanak számára egy kis helyet, ahol kipihenje fáradal-mait. S mert natározott óhajt fejezett ki szavaiban — beki-sérték a dolgozóházba. — Fe-nyő Béni hely-, és foglalkozás-nélküli csavargót, mint rette-gett zsebmetszőt ismerik a

rendőrségen. Tegnap is ilyen forma deliktumért került a na-postisztá elé, ki a további in-tézkedésig lezáratta. A meg-rőgzött bűnöst most törvény-szék elé állítják.

— **Kitiltott vigécz.** Nehány nap óta egy alsóausztriai női piperegyár ügynöke házalt Ko-lozsváron hatósági engedély nélkül. Egy üzletember följe-lentésére a rendőrség előállit-tatta az idegen házalót s mi-után meggyőződött a vád ala-posságáról arra kötelezte az ügynököt, hogy huszonnégy órán belül hagyja el a várost.

— **Külvárosi csendélet.** A mo-nostori városrésznek szenzációk bővelkedő légkörében érdekes jelenet folyt le tegnap délután. Két „matróna” verekedett össze, olyan hévvel osztogatván egy-másnak a pofonokat, hogy meg sem látszott váll ikon a hatvan esztendő terhe. Kimpján Gyor-gyáné és Morár Stefáné e har-czias hajlamu matróknak. Vejeik jósága fölött estek egymásnak hófehér hajába s míg a rendő-röség nem egyenlített el nézetel-téreseiket, semmi földi hatalom nem oszthatott igazságot közöt-tük. És a rendőrök felszólítása után mindketten bárányszeli-dséggel lépték át a közigazgatási fogda küszöbét.

— **A düledező doge-palota.** Ve-lenceze legnagyobb ékességének biztonsága foglalkoztatja már régen Velenceze hatóságát. Évekkel ezelőtt rájöttek már, hogy a palota szilárdsága megrendült. Ekkor kieszelték az árkádokat tartó gót oszlopokat, ami me-gint biztossá tette az épületet. De mióta a Campanie összedől-t, azóta mindenért rettegnek a ve-lencezeiek. Féltik a doge-palotát is s elhatározták, hogy újra megerősítik s meg is könnyítik a falak terhét. Velenceze város tanácsa legutóbbi ülésén komo-lyan foglalkozott azzal a rég megoldásra váró kérdéssel, hogy a doge palotából kilakoltassák Szt-Márk könyvtárát, amely sem nem stilszerű, sem nem szép szekrényekben vonul végig a pazar termék során. A könyv-tár, amely ritkaság és érték dol-gában a világ le-első külön-legességei közé tartozik, külön-ben sem rendezhető mai helyén s a fölbecsülhetetlen értékű kéz-iratok rendezetlenül kallódnak a szekrényekben. A tanács a könyvtár új helyéül a Zecca-épületet szánta, amelyet hatal-masan meg is erősítettett már, úgy hogy új helyén Szt-Márk könyvtárát semmi veszedelem sem fenyegeti. Mihelyt a kor-mány is beleegyezését adja, megkezdődik a hurezolkodás, ami jókora sulytól szabadítja meg a doge-palota roskatag oszlopait és pilléreit.

— **Meggyilkolt kerekpáros.** Po-zsonyból jelentik, hogy arra menő emberek az országuton egy kerekpáros vérrel borított holttestére bukantak. Megállapi-tották, hogy a tetem Kirsch Jó-zsef hamburgi eszmadia sze-mélyével azonos, aki Pozsonyban elvégezve bevásárlásait, hazafelé kerekedett. A gyilkos az utszéli arokból előugorva bo-ot tartott a kerekpár elé. A gép az aka-dálytól felb-ruult és az ismeret-len tettes egy pisztolygolyóval

leterítette Kirsch Józsefet. A le-szaggatott ruhákról ilélve, a gyilkos ki is rabolta áldozatát. Azt azonban a vizsgálat feladata lesz kideríteni, hogy volt-e pénz Kirschnél? A holttest mellett hevert a kettétört kerékpár és a közelben megtalálták a pisztolyt is, melylyel a gyilkos véres tet-tét elkövette. A rablőgyilkost a esendőrség nyomozza.

— **Olvasóink** figyelmét fölhiv-juk, hogy megtöltösdöt és szí-nehagyott ruháikat olcsó árak mellett *Czink Józsefnél* festessék és tisztíttassák. Wesselényi Mik-lós (Hid) utca 25 sz. a főpos-tával szemben. 22

Színház és Művészet.

X asszony, ez a kitűnő fran-czia bohózat, mely augusztus hóban a nyári színházban olyan nagy sikert aratott, szerdán ke-rül színre először a téli színház-ban. A bohózat két főszerepét ezuttal is T. Halmi Margit és Megyeri igazgató fogják játszani.

Színházi műsor :

Kedd : Bánk-bán.

Szerda : X. asszony.

Csütörtök : 3 pár ezipő. Fedák Sári m. v.

Péntek : Bibliás asszony. Fedák Sári m. v.

Szombat : Csókon szerzett vő-legény.

Vasárnap : d. u. Ember trag. este : Czigánybáró.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Kolozsvár, hétfő nov. 10-én.

A rozsályi malom.

Eredeti népszínmű. Irta : Ka-cziány Géza.

SZEMÉLYEK :

Terka asszony — — Sugár A.
Sárika, a huga — — Jankó A.
Füstös István — — Dezséri.
Gyész, a fia — — Mátrai.
Ferde — — — — Papp.
Özv. Boldog Andrásné Árpási.
Boldog Andris — — Kassai.
Sándor urfi — — Szakács.
Mócsi — — — — Megyeri.
Rébi, a felesége — — Váradiné.
Betyeg Illyés — — Török.
Katicza — — — — Miklósi.

Kezdeté este 7 órakor.

Kiadó-tulajdonos :

SCHABERL JÓZSEF.

Nyiltér. *)

A „Kolozsvári Friss Ujság” f. hó 8-iki számában „Egy család az utcán” czímmel olyan állitásokat közöl, melyek alaptala-nok és ezt, ha szükséges, hiva-talos közegekkel be is fogom bizonyítani. Nevezett ujság el-len, ha állításait vissza nem vonja sajtópört inditok.

Kolozsvár, 1902. nov. 9.

Landau Adolf.

*) E rovat alatt közöltekért nem vá-lal felelősséget a Szerk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉSEK.

Kék szem. Levele van a kiadóban.

Veisz ragasztónak levele van a kiadóban.

Vigyen el az ördög. Levele van a kiadóban.

Hamiskás. Levele van a kiadóban.

Két intelligens megjelenésű fiatal ember házasság czéljából ösmerkedni akar csinos, házias nevelésű leánnyal. kiknek kevés hozományuk van. Leveleket „Szóke és Barna” czimen e lap kiadóhivatalába kérek.

Vigyen el az ördög — mondják gyakran a mamák lányainak. Egy ily ördög vagyok magam is, ha valamelyik szép leány óhajta, avagy ha valamelyik mama akarja, hogy lányát elvigyem, úgy kérem az illetőt írjon nekem a kiadóba „Vigyen el az ördög” czimre.

Zongora leczkét vennék egy elegáns fiatal embertől, aki egyben udvarlóm is volna. Levelet az ajánlkozónak — „Kék szem” czimre kérem a kiadóhivatalába.

Hölgyeim! Előkelő megjelenésű, művelt fiatalember vagyok; mondják, hogy szép is. Ki lenne hajlandó Önök közül ismeretséget kötni velem? Csak szép és intelligens hölgyek válaszára reflektálok. Leveleket e lap kiadóhivatalába kér „To-reador.”

En egy józan életű fiatal iparossegéd vagyok közös

háztartásra lépnek egy ügyes, fiatal nővel, vagy független özvegygyel. A legkomolyabb levelet kérek „Egyetértés” czimen a kiadóba.

Unalom az élet megrontója. A téli esték közelednek s aggasztóvá válik az időtöltés. A ki akarja, hogy kellemes perczeket töltsön egy 24 éves uri ember társaságában, az írjon a kiadóhivatalba „Unalom” czimen. Csak hölgyek leveleit veszem figyelembe.*

Csinos, barna lányka szemeiben szeretne gyönyörködni egy szintén barna fiatal ember. Levelet „Hamiskás” czimen a kiadóban.

Intelligens, törekvő iparossegéd nőül venne egy oly háziasan nevelt leányt, kinek egy pár ezer korona hozománya van. Levelet „Törekvő” czimen továbbít a kiadó.

KINÁLAT:

Orthodox כשר (kósher) ludzsir kapható kilónként 3 koronáért Grünstein Ábrahámnál Széchenyitér 29.

Olcsó törlesztéses kölcsönt földbirtokra, katonatiszteknek, közhivatalnokoknak gyorsan szerez Beness József Tata.

Óthon elvégezhető írásbeli munkát (másolást, kérvényeket, fogalmazványokat) jutányosan elvállal szép írású joghallgató. Levelet „Írás” czimre a kiadóba kérek.

Olvassuk!!

Eltemették az apát, Árvaságban a család. Nyomor útné a fészket, De Bernáth küldi gépjét. S menten boldog a tanya, Nem zokog a jó anya, Meri a kis varrógéppel Küzdenek a szegénységgel.

Életuntan egy levente Bernáth kerékpárját vette, Hogy splenjétől szabaduljon, Testmozgásban meggyógyuljon. Erdőn, mezőn karikázott, Napokon át izzadt-fázott, S vége mi lett a sok turnak? Most csap fel splen komikuskak!

Bernáth Sándor triciklijén Kullog Árván egy agglagony. Sőhajta nézz néha-néha Úres filóre a — léha. Egyszer egy ut fordulóján Felbukkan egy molett kis lány Két-három szó — barátoknak, S már duettbe karikáznak.

Ha Bernáthtól vész hegedűt, Tokot, gyantát és nyirettyűt, Két-három hét el se telik — S irigyed lesz cseh Kubelik. És ha hegedűt nem szeretsz, Cziperán is keserűhetsz. Avagy pedig harmónikán — Mindenféle szép muzsikán. Nosza pajtás, kiáltst tehát! Küldjön árjegyzéket Bernáth!

Ha javítani kell a gépet, Hiányzanak alkatrészek, Vagy szakad a hegedű hur Bernáthoz — A közel út. Hol mindent beszerezhetünk, Legolcsóbban megvehetünk. Pártoljunk hát csak a magyart — A hazai versenypárt!

Bernáth Ede Sándor

erdélyrészi varrógép, kerékpár, hangszer és zeneautomata nagy raktára,

Kolozsvár,

a m. kir. Posta és Távirat szállítására. Mechanikai motor erőre berendezett javító műhely. Pontos, gyors és olcsó kiszolgálás.

Egyujj Singervarrógép csak

35 ft 10 évi jótállással.

A kolozsvári tagosítás ügyében.

6172—1902. urb. szám. Kolozsvár szab. kir. város tekintetes Tanácsának Kolozsvárt. — Kolozsvár sz. kir. város általános tagosítási ügyében a város összhatarának kijárását a szomszédos községek előljáróságainak közbenjöttével mai napon befejezvéen, a folyó 1902. évi október hó 27. napján megkezdett tárgyalás tovább folytatására határidőül 1902. évi november hó 11. napjának d. e. 10 óráját Kolozsvár sz. kir. város közgyűlési termébe kitűzöm; miről a tek. városi Tanácsot azon felkéréssel értesitem, hogy ezen intézkedésemet a városban szokott módon haladék nélkül közhirrétételni, annak megtörténtét és idejét tanusító hivatalos bizonyítványát mielőbb hozzám juttatni sziveskedjék. A tordai kir. törvényszék nevében. Kolozsvárt, 1902. november 8. Székely Miklós s. k. aljár. biró.

25562—1902. tan.

A fentebbi értesítést ezennel közhirrétételik.

Kolozsvár szab. kir. város tanácsától, 1902. évi Nov. hó 9-én.

Szvacsina Géza,

kir. tan. polgármester.

HIRDETÉSEK legolcsóbb árban
fölvétetnek a
„Kolozsvári Ujság” kiadóhivatalában.

Braun Mihály

● hangszerkészítő. ●
● Nagy javító műhely, nagy ●
● raktár az összes hangsze- ●
● rek és azok alkatrészeinek. ●

● Kolozsvár, ●

Vesselényi Miklós-utca 18.

TONCZÁR ANTAL

VIZVEZETÉKSZERELŐ.

Fellegvári-ut 28.
Elvállal minden e szak-
mába vágó munkát. Javi-
tást gyorsan eszközöl.

Müller utóda

SOMLYAI M.

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 4.

Ajánlja: üveg-, porcelán-, lámpa és háztartási eszközök raktárát.

Lámpa javítások, képkeretezések eredeti gyári áron.

Apró hirdetések

szavanként
2 fillérért
vétetnek föl

lapunk kiadóhivatalában.

Hetilapok.

SCHABERL JÓZSEF

„GUTENBERG”
KÖNYVNYOMDÁJA

Deák Ferencz-u. 18.

Árjegyzékek a legdiszesebb kivitelben.
Folyóiratok bármily nyelven.
Röpiratok 24 óra alatt.
Rovatos ivék kis- és nagyalakban.
Falragaszok a legesinosabb kiállításban.
Pénztárkönyvek két, három színben.
Főkönyvek, Körlevelek, Számlák,
Értesítvények stb. stb.

a legolcsóbb árban vállaltatnak fel.

Könyvek.

CARBOLINEUM

avenárius szabadalma
25 év óta jónak bizonyult fakonserváló szer
Utánzatoktól óvakodjunk.

Carbolineum gyár:

B. Avenarius Amstetten N.-ő
Iroda: Bécs, III—1. Hauptstrasse 18.
Kapható: Gál Ernő, Kolozsvár.

9 éremmel kitüntetve. **SESZTÁK JÁNOS** 9 éremmel kitüntetve.
porcellán-, majolika és üvegfestészete Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. gr. Rhédey-ház,
New-York szállodával szemben.

Porcellán-festészetemben magyar, francia, angol s japáni stylben úgy teljes készleteket, valamint egyes darabokat készítek és készletek kiegészítését elvállalom. Elvállalom mindennemű porcellán-, majolika- és üvegfestészetet, fényképek, címerek és monogrammok elkészítését, valamint tűzben való ragasztásokat is.

Női kézi munkára való előrajzolás és kifestés u. m. vászonra, selyemre, bársonyra stb., műkedvelőknek mindennemű festészetben mérsékelt díj mellett oktatást adok s az általuk festett porcellán tárgyak kiégetését felvállalom. Festés alá való tárgyak a porcellán-festékek legnagyobb árválasztékban nálam minden olcsón, gyári áron kaphatók.

24—00